

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 10 września 1922 roku.

Numer dzisiejszy zawiera 10 str.

Krokodyle łyż.

TELEFONEM z WARSZAWY.

DALSZE SZCZEGÓŁY DZIAŁALNOŚCI
SZPIEGA KOMANA.

*) Aresztowany w Równem i przywieziony do Warszawy komisarz czterydziestki bolszewickiej w Chersoniu Leonid Koman. — odgrywał wybitną rolę działacza politycznego na kresach.

Rozpoczął on swą antypaństwową pracę od zorganizowania aparatu prasowego. Wydał rozmaite wydawnictwa, aż wreszcie założył pismo żargonowe „Wolinien Najes”. Koman stworzył również agencję ogłoszeń w Równem.

Agencja ta posiadała w Warszawie kilku reprezentantów.

Warszawskie firmy, chcąc rozciągnąć swą działalność na kresy, dawały bezkrytycznie tym agentom ogłoszenia, które następnie umieszczane były w pismach, założonych za pieniądze i dla celów bolszewickich.

Sprytny i ogromnie obrotny Koman, umiał nawiązać na kresach, bliższe stosunki z tamtejszymi przedstawicielami władzy polskiej. Przedstawiciele ci, zajmując bardzo wybitne i odpowiedzialne stanowiska, są, niestety, narodowości rosyjskiej!

Z nimi to komisarz bolszewicki Koman rozpoczął kampanję przeciwko służbie bezpieczeństwa na kresach. Kampanja ta polegała na tem, by ukrócić działalność policji wywiadowczej, tropiącej agentów bolszewickich.

Najbliższym zausznikiem i przyjacielem Komana jest były rotmistrz żandarmerji rosyjskiej M., przebywający stale w domu pewnego wybitnego generała polskiego w Warszawie! 2)

6 TYGODNI BEZ ALKOHOLU.

*) W ciągu 6-ciu tygodni, począwszy od końca b. m. do dnia wyborów do Senatu i Sejmu zostanie zabroniona sprzedaż alkoholu. 2

Najznakomitszy likier TRIPLE-SEC

(biały i żółty)

(3643K8)

COINTREAU PÈRE ET FILS

W sprawie uspokojenia G. Śląska.

ODEZWA WOJEWODY RYMERA

KATOWICE 9 (PAT) Wojewoda Rymer wydał następującą odezwę do ludności: „Wielkie obniżenie wartości marki niemieckiej i nagła podwyżka zarobków, spowodowały nadzwyczajny brak środków płatniczych. Ażeby przeciwdziałać rozmyślnie wywołanemu spadkowi waluty postanowiły zarządy przedsiębiorstw wypłacić w dn. 9 bm. nadzwyczajne zaliczki. Zarządy poczyniły wszelkie starania, ażeby zdobyć pieniądze na wypłatę tej zaliczki. Starania jednak rozbiły

się o istotną niemożliwość zdobycia gotówki. Banki również nie mogą dostarczyć pieniędzy. Powstała więc konieczność tymczasowego odroczenia wypłat, wyznaczonych na 9 bm. Robotnicy uwzględnią te warunki i zachowają spokój, ponieważ tylko wtedy życie gospodarcze może nie być narażone na szwank.

Województwo łącznie z zarządami przedsiębiorstw poczyni jaknajwiększe starania, aby uzyskać pieniądze. Skoro tylko to się stanie, nastąpi natychmiastowa wypłata.

Z Targów Wschodnich.

KRAKÓW 9 (PAT) Goście szwajcarscy po zwiedzeniu miasta odjechali w nocy na Targi Wschodnie do Lwowa.

KRAKÓW 9 (PAT) Wczoraj po dziesiątej wieczór przybyła do Krakowa ze Lwowa wycieczka dziennikarzy jugosłowiańskich.

LWÓW 9. 9. Dn. 9 bm. przybył na Targi Wschodnie konsul polski z Czerniowic p. Lorentowicz oraz delegat rządu francuskiego dla zagłębia Saary, p. Clambert. P. Clambert przybył celem porozumienia się w sprawie zakupu materiałów drzewnych i budowlanych. (7)

LWÓW 9. 9. (A. W.) Dn. 9 bm. przybyła na Targi Wschodnie wycieczka towarzystwa „Rozwój” z Wilna i Cieszyna. Następnie przybyła wycieczka czeskosłowacka, w której

uczestniczy 38 osób. Na Targach daje się zauważyć masowy zjazd kupców z Górnego Śląska, którzy czynią liczne zamówienia. Wielkie zakupy poczynili także kupcy holenderscy, którzy specjalnie interesują wyroby sztuki ludowej, przemysłu koszykarskiego, obrabiarki żelaznej i drzewnej, oraz wyroby druciane. (7)

LWÓW 9. 9. (A. W.) Targi Wschodnie zwiedziła delegacja misji sowieckiej, czyniąc zakupy, m. in. nabyła dwa automobyle. 7

LWÓW 9. 9. (A. W.) Targi Wschodnie zwiedzali przedstawiciele spółdzielni hurtowych wojskowych. Podczas zwiedzenia wzięli oni w pertraktację celem dostawy znacznych zapasów konserw, galanterji, sukna, świec i innych materiałów. 7

KONFERENCJA W SPRAWIE PODWYŻEK.

*) W czwartek odbyły się dwie konferencje w sprawie podwyżek w związku ze wzrostem drożyzny.

Premjer i min. skarbu przyjęli delegację przedstawicieli Stow. prac. państw. Zw. zaw. kol. i Zw. naucz. szkół średnich.

Min. skarbu oświadczył, że skłonny jest poprzeć sprawę na Radzie min. o udzielenie jednomiesięcznej zaliczki zwrotnej, w wysokości ostatnio pobranej pensji wraz z dodatkami, z tym zastrzeżeniem, że termin spłaty tejże zde-

cydowany zostanie później, jednakże nie wcześniej, aż po uregulowaniu poborów według nowej ustawy.

Zaliczka ta byłaby udzielana prócz dotychczas pobieranych przez urzędników zaliczek dwumiesięcznych.

Pozatem od 1 października r. b. wprowadzony będzie dodatek za wysługę lat, w nowym wymiarze. Sprawa zniesienia trzeciego państwa drożyznianego znajduje się w przygotowaniu. (2)

Wojna grecko-turecka.

Smyrneńskie krajowe **DYWANY** najpiękniejsze desenie

MEBLE w wielkim wyborze poleca **OBRAZY**

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny i Magazyn Mebli

Telefon 14-25. **W. Łuczak.** Telefon 14-25.

Łódź, Zamenhofska 2 (Rozwadowska), filja Piotrkowska № 102, (3685d5)

Kronika wyborcza

Miejscowa

DOKOŁA WYBORÓW.

(w) Wobec potrzeby zwołania narady przewodniczących obwodowych komisji wyborczych przez przewodniczącego obwodowej komisji celem poinformowania ich o technice czynności tych komisji, urzędowanie komisji obwodowych rozpocznie się we wtorek. Narada z przewodniczącymi komisji obwodowych odbędzie się dziś po południu w lokalu okręgowej komisji tj. gmachu sądu okręgowego.

Ze względu na przesunięcie terminu uruchomienia obwodowych komisji, prace nad sporządzeniem spisu alfabetycznego wyborców kontynuowane są w referacie wyborczym. Prace te zostaną ukończone w poniedziałek.

Celem umożliwienia ludności orientowania się w którym obwodzie wyborca będzie głosować przygotowane zostały kartki orientacyjne dla każdej z zamieszkałej posesji, które w najbliższych dniach przesłane zostaną, komendzie policji dla zobowiązania właścicieli domów do umieszczenia tych kartek na widocznym miejscu.

KONFERENCJA INFORMACYJNA.

(w) Przewodniczący 13 okręgowej komisji wyborczej wzywa wszystkich przewodniczących obwodowych komisji wyborczych i ich zastępców na konferencję informacyjną, która odbędzie się w gmachu sądu okręgowego przy ul. Pańskiej 115, sala 56 w niedzielę 10 września r. b. o godzinie 4 ej po południu.

Przewodniczący 13 okręgowej komisji wyborczej. (1) Bronisław Witkowski

AKCJA PRZEDWYBORCZA.

(w) W dniu 7 i 8b. m. wszystkie spisy wyborców do Sejmu i Senatu zgodnie z art. 34 Ord. Wyb. zostały przez naczelników gmin dołączone przewodniczącym komisji obwodowej.

Skład tych komisji i data wyborów do Sejmu i Senatu zostały rozplakatowane w obwieszczeniach przewodniczącego komisji okręgowej Nr. 14.

14 r. b. komisja okręgowa N. 14 zbierze się na posiedzeniu celem sprawdzenia spisów wyborców, a w dniu 15 b. m. w komisjach obwodowych zostaną wyłożone do przeglądu publicznego spisy wyborców na przeciąg dni 14 codziennie przez 6 godzin. Godziny przeglądu spisów zostaną podane do publicznej wiadomości przez komisje obwodowe.

Zgodnie z 35 art. punkt 4, 5 i 6 Ord. Wyb. można już wnosić do komisji obwodowych reklamacje ustne lub piśmienne poparte odpowiednimi dowodami w sprawie osób nie mających prawa wyborczego lub nie wpisania kogoś na listę. (10) (6)

KOMITET WYBORCZY ZWIĄZKU LUDOWO-NARODOWEGO.

(w) Na ostatnim zebraniu członków Zw. Lud. Nar. w Łodzi które odbyło się dn. 6 b. m. został wybrany komitet wyborczy. Komitet wyborczy codziennie od g. 6 wiecz. odbywa swe posiedzenie w lokalu Zw. Lud. Nar. przy ul. Piotrkowskiej 174. (7)

RZYM 9 (PAT) Wysoka Porta wysłała do rządu aliantów protest przeciwko nadużyciom i ekscesom popełnianym przez wojska greckie w Azji Mniejszej podczas odwrotu.

OBRONA SMYRNY.

LONDYN 9 (PAT) Grecy organizują dalszą obronę. Grecki min. wojny i nowy szef sztabu generalnego przybyli do Smyrny. Cassebe i Magnesia stoją w płomieniach. Wojska angielskie w Smyrnie obsadziły gazownie i budynek banku tureckiego.

GRECY CHCĄ SIĘ BRONIĆ.

LONDYN 9 (PAT) „Daily Mail” donosi ze Smyrny, że około 300 oficerów greckich zawiadomiło naczelną komendę armii greckiej że nie opuści Azji Mniejszej, i że stawiać będzie opór ewakuacji.

SMYRNA OSACZONA.

LONDYN 9 (PAT) „Daily Telegraph” dowiadyuje się ze Smyrny, że miasto jest osaczone przez wojska tureckie. Kawaleria obsadziła sąsiednie wzgórza, a piechota zbliża się do miasta. Samoloty tureckie rzucają odezwy do mieszkańców Smyrny. Przypuszczają, że upadek miasta jest kwestją godzin. Wedle informacji z Konstantynopola, oczekują tam dzisiaj wiadomości o upadku Smyrny.

LONDYN 9 (PAT) Reuter donosi ze Smyr

ny. Położenie wchodzi w stadium krytyczne. Angielski admirał Rock oddał do dyspozycji ludności angielskiej kilka okrętów. Francuzi również wysłali wojska dla ochrony swoich obywateli. Mustafa Kemal pasza wydał rozkaz dziełny w którym oświadcza, że prześladowanie chrześcijan będzie karane śmiercią. (7)

ROZPACZLIWE POŁOŻENIE GREKÓW.

BERLIN 9. 9 (AW) Do „Berliner Tageblattu” telegrafują z Konstantynopola: Północna grupa armii greckiej złożona z 3 dywizji, która miała się połączyć z grupą południową poniosła zupełną klęskę i cofa się ustawnie, pozostawiając cały swój materiał na polu walki. Wojska Kemala—paszy posuwają się szybko naprzód. Położenie Greków można uważać za rozpaczliwe. Sytuacja w Smyrnie jest coraz poważniejszą i zachodzi obawa wybuchu rozruchów.

PARYŻ 9. 9 (AW). Turcy obsadzili już w kilku punktach obszar przyznany Grekom na podstawie traktatu w Vevey. Do Smyrny nadeszła jedna dywizja z Tracji. Prace ona gorliwie nad ufortyfikowaniem linii obronnej. Dowódca wojsk tureckich miał podobno wezwać Greków do poddania się. Do Smyrny przybywa mnóstwo zbiegów. Na północ od Smyrny wymieniono już pierwsze strzały z wojskami tureckimi, które zamierzają okrążyć to miasto.

Likwidacja strajku pocztowego.

WARSZAWA 9. 9. (A. W.) Dn. 9 bm. o godz. 12 ej w południe uruchomiono pocztę całkowicie. Czynne są wszystkie okienka. Ruch w urzędzie głównym bardzo ożywiony. Jedno

częście na skutek depechy rządu wysłanej w nocy wznowiono pracę na terytorjum całego państwa. Do wieczora strejk zostanie całkowicie zlikwidowany. (7)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Szwajcarzy w Krakowie.

KRAKÓW 9 (Pat) Wczoraj przybyła do Krakowa wycieczka przemysłowców i finansistów szwajcarskich w liczbie 11 osób. Wszyscy oni są delegowani oficjalnie przez odpowiednie instytucje.

Po oficjalnym powitaniu gości w ciągu dnia wczorajszego zwiedzili kopalnie w Wieliczce oraz browary w Okocimie.

Wczoraj po powrocie do Krakowa goście byli podejmowani w Izbie handlowo-przemysłowej. W dniu dzisiejszym wyjadą goście do Zakopanego i Morskiego Oka. (7)

Rokowania Niemców z delegacją belgijską.

BERLIN. 9 (PAT) Rokowania z delegacją belgijską ukończono dzisiaj. Pozytywnych rezultatów nie osiągnięto, chociaż w pewnych punktach doszło do porozumienia. Przedłużenie terminu płatności bonów skarbowych ponad 6 miesięcy nasunęło trudności, ponieważ przedłużenie takie według opinii rządu belgijskiego przekraczałoby zakres kompetencji komisji odszkodowań. (2)

SPRAWA PRZYJĘCIA WĘGIER DO LIGI NARODÓW.

GENEWA 9 (PAT) Podkomisja do rozstrzygnięcia prośby Węgrów o przyjęcie Ligi Narodów ma za zadanie zbadać dokładnie, czy Węgry wypełniają art. 1 traktatu, od którego uzależnione jest przyjęcie nowych członków Ligi, a mianowicie, czy Węgry mogą dać gwarancje odnośnie do swoich zobowiązań międzynarodowych, oraz czy dotrzymują przestrzeganej przez Ligę normy wyznaczonej dla stanu liczebnego siły zbrojnej.

BOJA SIĘ O NIEMIECKOŚĆ GDANSKA. GDANSK 9 (PAT) Na wczorajszym na

siedzeniu Sejmu gdańskiego uchwalono znaczną większością głosów wniosek frakcji nacjonalistycznej, wzywający senat, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył ustawę w sprawie języka, napisów i ogłoszeń w miejscach publicznych, a zwłaszcza na sklepach. Przedstawiciele nacjonalistów niemieckich uzasadniając ten wniosek zaznaczyli, że w ostatnich czasach liczne napisy polskie zmieniły wygląd ulic Gdańska, które tracą charakter niemiecki.

TURCY ATAKUJĄ ANGLIKÓW W MEZOPOTANII.

LONDYN 9 (PAT) „Daily Mail” donosi, że należy oczekiwać wybuchu nowej wojny w Mezopotamii. Wojska angielskie wspólnie z kolonialnymi wojskami indyjskimi oraz Arabami toczą obecnie walki z oddziałami tureckimi, które ośmielone sukcesami Kemala Paszy zaatakowały terytorjum angielskie Mezopotamii. W pierwszej potyczce zginęło 100 żołnierzy indyjskich oraz dwu żołnierzy angielskich.

RUCH ANTYKOMUNISTYCZNY W SOWDEPII.

KOPENHAGA 9. 9 (AW) Według wiadomości z Helsingforsu rząd sowiecki zaarrestował kilku wyższych urzędników, którzy zwolnili wielu swych podwładnych, jak również tysiące robotników i włościan od przysięgi na wierność sowiecom. Jak się zdaje akcja ta miała na celu zwolnienie wyborców celem głosowania przeciwko komunistom podczas wyborów w październiku.

Miljonówka.

W wczorajszym ciągnięciu milionówki wylosowany został Nr.

0,467,669

sprzedany w Urzędzie podatk. w Ciekwi-
cach.

Galicyjski szantaż.

Naród polski musi się bronić przed wrogami zewnętrznymi, którzy od chwili zmarłych wstania naszej Ojczyzny, dokoła jej granic urządzali sobie taniec wojenny, i chętnieby ją znowu zapakowali do grobu.

Ale najbaczniejsza uwaga narodu musi być zwrócona na ręce własnego rządu, gdyż jak doświadczenie uczy, wszystkie nasze nie-szczęścia w Londynie, Paryżu czy w Rzymie miały swój początek w Warszawie, gdzie czerwone doktrynerstwo w ścisłym sojuszu z megalomanią zubożonego chłopstwa — dorwało się do korytka, — jakim jest bezsprzecznie władza.

I choć ostatecznie, zdemoralizowana i ślamazarna ludność, przywykła patrzeć na to dojlidowanie państwowych lasów, majoratów, kopalni i t. d. — lecz do zmniejszenia terytorjum Państwa, lub podejrzanych manipulacji, zmierzających do tego, nie powinna dopuścić i — nie dopuści nigdy.

Zdawało by się już że rząd, który wystąpił z tego rodzaju projektem, nie powinien być tolerowany dwóch godzin, jak nie powinien być cierpiany rządca, który sprzedaje majątek, należący do kogo innego.

Tymczasem odłączenie dwóch powiatów rdzennie polskich od Wileńszczyzny, było wypadkiem, który powinien skonsolidować opinię społeczeństwa i wywołać gwałtowny opór przeciwko tego rodzaju zakusom; usiłowania rządowe wyłączenia Wilna ze składu Rzeczypospolitej były wprost uderzeniem pałką w łeb, były horrendalnym pogwałceniem pełnomocnictw, jakie naród powierzył swym mandatarjuszom.

Dzisiaj wychodzą na jaw różne szacherki z Galicją Wschodnią.

Polska uważając, iż w południowo wschodnim kącie Rzeczypospolitej znajduje się dużo Rusinów, projektowała tamże szeroką autonomję, uwzględniającą językowe i kulturalne ich właściwości.

Autonomja przygotowywała się przez czynniki rządowe i miała być przedstawiona Sejmowi do zatwierdzenia na sesji jesiennej. Sam pan Nowak zapewniał przed kilkunastu dniami iż

„sprawa urzędzeń samorządowych we wschodniej części Małopolski znajduje się obecnie w stadium przygotowania ustawodawczego. W tem stadium trudno mówić o oddzielnych punktach, nieustalonych jeszcze ostatecznie“.

Tymczasem paryski „Journal des debats“ donosi, iż rząd polski już zwrócił się do mocarstw zachodnich o uregulowanie kwestji Galicji Wschodniej i dołączył statut uświęcający jej autonomję, z jak zmora plątajacemi się w naszym życiu oznakami niewątpliwej federacji.

Jeżeli zwrócimy na to uwagę, iż przy tej okazji nie było żadnej gwałtownej presji z Zachodu Europy, to znów krok rządu polskiego może, a nawet wywoła, smutne skutki i spowoduje interwencję Lloyd'a Georę, prezydenta Stanów Zjednoczonych, może również wystąpi wrogo król włoski, gdy przyczyna tej zawieruchy będzie leżeć nad Wisłą, wywołana przez innego królika, którego federacyjnych zachcianek nie ugasiły jeszcze smutne doświadczenia ostatnich czasów.

Tu podkreślamy podwójną rolę, hypokryzji i nieposzanowanie prawa przez na-

szych ministrów: narodowi się opowiada, że opracowuje się autonomję, kiedy jest ona już dawno w Paryżu, z pominięciem komisji zagranicznej, Sejmu i t. d.

Przykład poszanowania prawa — godny naszych ministrów z „autorytetem“.

I tak dzięki „falszywej grze“ prowadzonej już otwarcie z własnym narodem, Galicja Wschodnia może być zaprzepaszczona.

Polska krew obrońców Lwowa, krew pomordowanych bestjasko najlepszych synów Ojczyzny, którzy życiem swoim zapłacili za ten szmat naszej ziemi, zostanie przefrymarchona

na międzynarodowym jarmarku w Genewie czy w Londynie.

Liberja nie daje jeszcze prawa do szastania skarbami, które zdobył polski naród, a tem bardziej do ciągłego mydlenia mu oczu.

Mydło jest dzisiaj nieoszacowanym środkiem, ale w stosunkach ze zwierzchnikami, ale nigdy tam, gdzie w rachubę wchodzi interes narodowy.

Jeżeli kto go umie dobrze używać zostaje ministrem, jeżeli nie — dzieli zupełnie słusznie los Michalskiego lub Skirmunta.

(5)

A. S.

Swoboda religijna w sowieckiej Ukrainie.

PRZEŚLADOWANIE KSIĘŻY KATOLICKICH. INTERWENCJA RZĄDU POLSKIEGO.

(o) Z pogranicza nad Zbruczem donoszą: „Rewtrybunał“ w Kamieńcu Podolskim pod przewodnictwem prokuratora Sidorjaka wznowił sesję procesową przeciw aresztowanym księżom i kilku parafjanom Kamieńca. W czasie śledztwa ks. Niedzielski oraz niejaki p. Gipa w obronie swej wskazywali na odnośne postanowienie traktatu ryskiego, gwarantujące swobodę religijną. Na skutek tych oświadczeń akta sprawy oddano do władz w Charkowie, skąd jednak wróciły z poleceniem kontynuowania procesu.

W czasie eskortowania z więzienia do gmachu sądu w Kamieńcu ks. Szyszki zauwa-

żono, że miał stopy powijane szmatami i silnie kulał, bolszewicy bowiem w czasie śledztwa stosowali wobec niego przypiekanie nóg.

W dniu 28 sierpnia rozeszła się w Kamieńcu pogłoska, że rząd polski interwenjował u władz sowieckich w Charkowie na rzecz aresztowanych księży i parafjan kamienieckich przeciw którym odbywa się proces sowiecki.

Kościóły i kaplice w Kamieńcu są wszystkie zamknięte. Ludność katolicka, pozbawiona księży katolickich, zmuszona jest zwracać się w sprawach kościelnych do popów prawosławnych. (1)

Pomnik rozejmu.

W lasku Compiègne Francuzi budują Pomnik rozejmu, który będzie odsłoniony d. 11 listopada r. b.

Twórcy tego pomnika, pragnąc pociągnąć choć w drobnej części także i Polskę do ufundowania tego dzieła, zwrócili się przez pana Binet Valmera, prezesa Ligi szefów sekcji i starych żołnierzy, z następującym pismem:

„J. E. pan minister Polski w Paryżu, który zgodził się wejść w skład komitetu honorowego budowy „Pomnika rozejmu“ mającego być odsłonionym w lasku Compiègne, 11-go listopada 1922 r. wskazał mi Zjednoczenie Polskich Stowarzyszeń i wpływ jakim się ono cieszy w wielu wielkich Stowarzyszeniach narodu, który nam jest najdroższym.“

Pozwalam sobie przesać w oddzielnej przesyłce, pewną ilość artykułów, które najlepiej wyjaśnią cel przez nas obrany. Zwracam szczególną uwagę na napis, który będzie wyrity na mającym stanąć pomniku między dwoma torami kolejowymi, na których zatrzymały się pociągi: marszałka Focha i pełnomocników niemieckich.

Zyczeniem naszym śpiewać Hosanna z powodu zwycięstwa wolnych narodów. Tę wol-

ność i wyście, zdobyli przez wasze męczeństwo, waszą krew, którą widziałem własnymi oczami zmieszaną z naszą.

Nie wątpię, że społeczeństwo wasze zechce bardzo liczenie wziąć udział w tej sprawie (pożądana jest przedewszystkiem wielka ilość podpisów i drobne datki) niech nie zapominają, że w krypcie tego pomnika spocznie dokument, który nosić będzie listę — tych wszystkich, którzy dowiodą, że nie wygasta w nich pamięć wielkiego dnia naszego wspólnego tryumfu.

Liczę absolutnie na waszą solidarność i proszę wierzyć, że starzy żołnierze Francuzi mają oczy zwrócone wciąż w stronę waszej ojczyzny, mają zaufanie i was kochają — wiercie w ich przywiązanie.

Na pomniku umieszczony będzie napis następujący:

TU

11-go listopada 1918 roku

skruszono zbrodniczą pychę

Cesarstwa Niemieckiego,

zwyciężonego

przez WOLNE NARODY,

którym chciało narzucić swe jarzmo. 2

Protest Arabów.

(o) Kongres Arabów palestyńskich, zwołany dn. 22 sierpnia do Nablous, wysłuchawszy sprawozdania delegacji arabskiej, postanowił:

1) odmówić swojej współpracy rządowi palestyńskiemu; 2) zakazać swoim członkom udziału w wyborach; 3) odrzucić zarówno uchwałę pod brytyjskim mandatem konstytucyjną jak narodowość palestyńską.

Kongres uchwalił następującą rezolucję:

„My przedstawiciele Palestyny, członkowie V Kongresu Arabów palestyńskich, ślubujemy wobec Boga, narodu i historii, że wszelkimi legalnymi środkami będziemy dążyli do niepodległości i zjednoczenia Arabów i nie dopuścimy do utworzenia żydowskiego ogniska narodowego w Palestynie i do imigracji sjonistycznej“.

Kochają ich nawet w Jerolimie. (4)

Pamiętajcie o sprawdzaniu list wyborczych!!!

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Adwokat żydowski we Lwowie przed sądem.

(K) Radca okr. sądu śledczego p. J. Nientowski, prowadząc dochodzenia przeciwko oszukańczemu adwokatowi dr. Gagatkowi (przyjacielowi Wilosa, który go wydobywał ze wszystkich świsłistw) — przeprowadził z polecenia sądu rewizję w kancelarii adwokata żyda dr. Nagla, który miał w swej kancelarii dokumenta odnoszące się do oszustw dr. Gagatki. Kiedy mimo zawiadomienia dr. Nagel nie przychodził do kancelarii — p. Nientowski przybrał sobie jako świadka dr. Tannenbauma, radcę sądu okr. w Drohobyczu i w jego asystencji przeprowadził rewizję. Nagle do mieszkania wpadł sam dr. Nagel — i zaczął krzyknąć „co — to jest napad” mimo tego, iż dr. Nagel znał p. Nientowskiego i agentów policji Dwernickiego i Ridlera jako asystę ze strony policji. W dalszym ciągu dr. Nagel zachowywał się wobec p. Nientowskiego prowokacyjnie, niegrzecznie i ubliżająco, krzyżąc, że p. N. nie ma prawa wykonywać rewizji i polecając mu wyjść z pokoju. R. N. w krótkiej drodze skazał piętę się mecenasa żydowskiego na 3 dni aresztu poczem uczynił przeciwko niemu doniesienie do sądu o udaremnienie czynności urzędowych. W rezultacie w Sekcji III. odbyła się rozprawa przeciwko dr. Naglowi o występek §§ 312 i 314 u. k. jednak Dr. Nagel został uwolniony — wobec „braku faktycznego dowodu winy”. Pomimo to prokurator wniósł zażalenie nieważności — wobec czego w dniu 2 października odbędzie się w sądzie karnym przed trybunałem apel. rozprawa odwoławcza. (1)

Proces świętojurski.

(K) Obecnie po całorocznym śledztwie wręczono 39 komunistom, aresztowanym zeszłego roku w zabudowaniach gr. kat. katedry św. Jura we Lwowie, akt oskarżenia. Obejmuje on 185 stron białego pisma, a wszyscy aresztowani, pozostający w więzieniu, oskarżeni są o zbrodnię zdrady głównej z § 58 ust. kar.

Oskarżenia są: 1) S. Królikowski, właściciel realności w Woli pod Warszawą, 2) dr. Cz. Grosserowa z Jaroszynek, 3) K. Cichowski (Łukosiewicz) z Klimkowiec, słuchacz politechniki, 4) O. Krytyk ze Lwowa, słuchacz praw, 5) I. Senyk ze Lwowa, słuchacz politechniki, 6) Chemyn ze Lwowa, słuchacz fizjologii, 7) A. Samet (Jung) z Synowódzka koło Stryja, słuchacz filozofii, 8) F. Lengier z Warszawy, słuchacz filozofii, 9) F. Lenczycki ze Lwowa, budowniczy, 10) M. Ciżowska ze Lwowa, słuchaczka medycyny, 11) M. Malinowski, słuchacz

praw uniwersytetu w Kijowie, 12) W. Korbutiak, gospodarz w Baliniec, 13) W. Pojaj, muharz z Przemyśla, 14) I. Schneider (Rotenberg) ze Lwowa, abiturjent gimnazjalny, 15) W. Metzaros z Borystawia, słuchacz politechniki, 16) M. Reder (Ranaport) ze Skolego, abiturjent gimnazjalny, 17) A. Czura ze Lwowa, uczeń gimnazjalny, 18) J. Matwijów ze Lwowa, 19) D. Mojsa, gospodarz z Iliniec, 20) I. Dżus, gospodarz ze Starego Sambora, 21) E. Cybruch ślusarz ze Stryja, 22) J. Semec, gospodarz z Szumiacza, 23) O. Semec, gospodarz z Szumiacza, 24) A. Bergman z Szuczawy, słuchacz praw, 25) J. Gella z Dobromiła, szewc, 26) A. Kujawiński z Brzuchowic, ślusarz, 27) T. Baraszowski z Brzegów dolnych, 28) A. Piszkefiewicz ze Lwowa, nauczyciel ludowy, 29) M. Teślukówna z Kamionki Strum., słuchaczka filozofii, 30) A. Ursaki ze Lwowa, redaktor „Sprawy robotniczej”, 31) A. Bokot ze Skali, właściciel realności, 32) M. Durkawiec, cieśla ze Skolego, 33) O. Kockówna z Młynków, abiturjentka gimnazjalna, 34) S. Josefsberg, fryzjer z Drohobycz, 35) Fani Leitner, krawczyca z Synowódzka koło Stryja, 36) Ch. Chil, pomocnik handlowy z Turki i 37) A. Schwarzman, cukiernik z Tarnopola.

Między oskarżonymi jest 22 Ukraińców, 10 Żydów, 6 Polaków i 1 Niemiec. Do rozprawy, która odbędzie się z końcem października powołano 34 świadków. (8)

Pomnik Ks. Józefa Poniatowskiego.

(k) Z powodu strajku budowlanego roboty przy wzniesieniu pomnika ks. Józefa Poniatowskiego na placu Saskim w stolicy są częściowo wstrzymane. O ile jednak strajk nie przedłuży się, to zwłoka ta nie wpłynie na wykończenie pomnika w połowie przyszłego miesiąca, jak to było zamierzone.

Komitet wzniesienia prosi o niezwłoczne nadsyłanie zebranych funduszków przez instytucje, oddziały wojskowe oraz ludzi dobrej woli, którzy się tego podjęli do P. K. O. w Warszawie na konto 4600.

Straszny gość.

(k) Od pewnego czasu na wschodnim pograniczu nad Zbruczem ponawiają się wypadki cholery, zawleczonej z Rosji bolszewickiej. Wskutek tego władze zarządziły w powiecie tarnopolskim środki ochronne przeciw tej strasznej zaraźliwej chorobie a w szczególności przymusowe prewencyjne szczepienie.

Ze świata.

JAK WYGLĄDA CZŁOWIEK ŻONATY.

(§) Nierzadko zdarza się, że ktoś określając

powierzchność mężczyzny powiada: „On wygląda na żonatego”. Tego rodzaju opinia, która zawsze powodowana jest tylko jakimś intuicyjnym odczuciem, daje jednemu z psychologów angielskich sposobność do omówienia kwestii „matrymonialnej” powierzchowności.

Jest to rzeczą osobliwą dosyć, i trochę niepokojącą, że ludzie żyjących w związkach małżeńskich, a specjalnie żonaty mężczyźni różnią się prawie nieomylnie po pewnych cechach. Tak samo jak zawód człowieka można wyczytać z jego twarzy, ruchów, sposobu mówienia, rąk. Szczególnie kobiety mają w tym kierunku ogromnie wyostrożony wzrok.

Jeśli chodzi o parę tj. o kobietę i mężczyznę, to wówczas kwestja ta: małżeństwo, jest ogromnie łatwa do rozwiązania. Małżeństwo zwykle mało zajmuje się sobą, rzadko rozmawia, a najczęściej się kłóci. — Przytem u żonaty uwydatnia się pewne znużenie. Młode małżeństwa przeżywające miesiąc miłoty poznaje się naturalnie od razu. Trudniej jest orzec coś o żonatym człowieku, jeżeli znajduje się sam, bez żony. Ale proszę tylko obserwować uważnie panów w wagonie, w teatrze, w kawiarni, a szybko będzie można wywnioskować, czy to są żonaci, czy też wolni. Na ogół ubranie żonatego mężczyzny jest starannie wy czyszczone, bielizna jego łni bardziej nieposzlakowaną czystością, ale zato brakuje mu pewnej męskiej swobody i świeżości, którą się odznaczają kawalerowie.

Na fizjonomji człowieka żonatego maluje się wyraz pewnego przesytu, podczas gdy kawaler szuka ciągle kobiecego towarzystwa, jest bardziej ruchliwy, ma więcej temperamentu, niżeli człowiek na którego barkach ciąży brzemie domowych trosk. (8)

NOWE ZDOBYCZE LOTNICTWA.

(§) Przed kilkunastu dniami donosiliśmy, że lotnik niemiecki Heutzen 19 sierpnia dokonał dwugodzinnego lotu na aeroplanie bez silnika, wywołując wielkie zdumienie w świecie lotniczym. Obecnie dn. 25 sierpnia Heutzen pobił sam siebie, gdyż na tym samym aeroplanie dokonał lotu trwającego trzy godziny i dziesięć minut.

Konkurs aeroplanów bez silnika, który doprowadził do tak wspaniałych wyników, zainicjowany był w r. z. przez profesora darmstadtzkiej wyższej szkoły technicznej, Guermuta i odbywa się na Wasserturpe, w górze spadziem, w górach Rhön, w pobliżu Fuldy.

Zauważyć należy, że podczas ukończonego właśnie podobnego konkursu francuskiego w Clermont-Ferrand, znany lotnik francuski Bossoutrot odniósł zwycięstwo, dokonawszy na aeroplanie bezsilnikowym Farmana, lotu, trwającego zaledwie pięć minut i osiemnaście sekund. Nie dziw więc, że rekord niemiecki wywołał zdumienie powszechne. (5)

Pamiętajcie o weteranach 63 roku

Wypłakane oczy.

Sięgnąłem z trudem po jej rękę i przytuliłem do ust. Zdziwiła się, pochyliła się nademną i pocałowała jeszcze raz. Nagle twarz jej się skrzywiła do płaczu i całą nią zaczęło wstrząsać wewnętrzne łkanie. Łkała, lecz oczy jej były suche, tylko na twarzy pokazały się dwie głębokie bruzdy w dół od oczu...

Patrzyłem przestraszony. Ten niemy płacz był straszny. Jeszcze raz przycisnąłem do ust jej rękę. Uspokoila się powoli. Wyszła mi z rąk drżące dłonie i podniosła do ust moich garnuszek z napojem. Napilem się; słodki był ten napój i smaczny.

— Ktoście? spytałem po chwili.

— Spój, synu, spój, dowiesz się później.

Usnąłem po chwili.

Siedziała przy mnie, czekając na me przebudzenie. Gdy się poruszyłem, zaczęła się krzątać koło mojej rany. Zdjęła stare bandaż, założyła świeże, a robiła to tak lekko i zrećnie, jakby widziała, a tak czule i delikatnie, jakby matka moją była.

Jasno było na izbie. Musiałem więc spać albo bardzo krótko, albo bardzo długo. Spyta-

łem, odpowiedziała, że całą dobę.

Od tego dnia zacząłem szybko zyskiwać siły. Rany goiły się prędko pod maściami i ziołami, które przykładała. Rany te nie były wprawdzie ciężkie, ale krwi dużo uszło. Aż Oberwałem w pieś i ramię.

Znajomilem się z moją staruszką. Opowiedziałem jej o sobie, o swej rodzinie, o matce, którą straciłem w dzieciństwie — o wszystkim. Ona milczała, pocieszała mnie i chodziła koło mnie jak koło rodzzonego syna. Było mi u niej bardzo dobrze. Zaczęłem wychodzić na dwór, najpierw przy jej pomocy, później już sam i wreszcie nadszedł dzień, w którym postanowiłem naza jutrz ruszyć w drogę za pułkiem.

Powiedziałem jej to i wtedy po raz drugi byłem świadkiem jej niemego płaczu. Był tak okropny, że i mnie coś ścisnęło za gardło.

— Idź, synu — powiedziała wreszcie, gdy się uspokoiła, idź! Wydarłam cię śmiercią, pokochałam jak swego. Idź... Takie jest moje przeznaczenie, wszystko, co kocham odejść musi odemnie. Zostanę znowu sama.

Siedzieliśmy na przyźbie przed chalupą. Słońce skryło się już za bór, jeszcze tylko czerwiło się niebo na zachodzie. Małe, potargane chmurki kapaly się w krwawej zorzy. Na polanie zawodziły w krzakach słowiki co-

raz głośnie, coraz namiętniej... Był ciepły, wosny, wiosenny wieczór.

I w taki wieczór starcze usta snuły prosta, lecz wstrząsającą opowieść.

— Jeśli miłość masz w sercu, synu, wyrwij ją z korzeniami i wyrzuć, bo to chwast niepotrzebny... Jeśli lubisz kogo, idź precz, bo ten ktoś albo umrze, albo cię zdradzi...

— Lat temu wiele, wiele... panienka była młoda. Ubiegano się o rękę moją i o dwieście włók roli. Miałam powodzenie, lecz nie cieszyło mnie ono. W mojej duszy gnieździła się jakaś tęsknota...

On był leśniczym u nas. Przyłgnęło doń moje serce, bo dobry był i urodny. Poszłam za nim i zamieszkałam tu, w tej chalupie. Tu płakałam poraz pierwszy, gdy się mnie rodzice wyrzekli.

— A potem płakałam coraz częściej. Płakałam, gdy mi do umierającej matki nie chciano dopuścić, płakałam, gdy ojciec na łóżku śmierci rzekł do mnie: „Nie znam cię”. Płakałam, gdy mi się zdawało, że mąż przestał mnie kochać, a potem znowu płakałam, gdy poszedł na ruchawkę, łkałam, gdy z niej już nie wrócił żywy. Płakałam i siedmiu małych chłopaków płakało ze mną, bo jeść nie było co...

(Dok. nast.)

Zygzaki

Minister sprawiedliwości zagraża niezawisłości sędziowskiej!

„Goniec krakowski” pisze, że minister spraw. p. Makowski w czasie pobytu swego w Krakowie usiłował wywrzeć nacisk na sąd kar ny, domagając się zwolnienia aresztowanego pod zarzutem zbrodni, pobicia i gwałtu publicz nego Bednarczyka, aresztowanego za znany napad na zgromadzeniu Zw. Lud. Narod. w Krakowie. Ten niesłychany nacisk ministra sprawiedliwości, zagrażający niezawisłości sędziowskiej, wywarł w szerokich kołach prawni czych jak najgorsze wrażenie; podnieść jednak należy męskie stanowisko sądu krakowskiego, który nie uląkł się tego, stojąc ściśle na zasa dzie praworządności i odmówił żądaniu mini stra Makowskiego. (1)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dzisiaj: Niedziela, 10 września, Niekolaja
Wschód słońca g. 4 m. 52
Zachód g. 6 m. 19.

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 65) „Sułkowski”,
„Luna” (Przejazd 1)
„W kraju czcicieli chmur”
„Ocean” Przejazd 2
„Tryumf Jacka”
Kino-Kino (Piotrkowska 72)
„Wierna rzeka”
Teatr letni „Scala” (Cegielniana 18)
„Dokoła miłości”
Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnica cyrku Daitura”

— Kalendarzyk historyczny.

1733. Po zgonie Augusta II jednomyslny wybór na króla Stanisława Leszczyńskiego.

Wiadomości bieżące.

— Osobiste.

Redaktor p. Zbigniew Koliński powrócił do Łodzi.

— Stagnacja w przemyśle.

(1) Z powodu przedłużającej się stagnacji w przemyśle fabryka J. K. Poznańskiego zredu kowała czas pracy we wszystkich oddziałach do dni 4 w tygodniu począwszy od dnia 25 września r. b. (6)

— Budowa szkół.

Z dniem jutrzejszym rozpoczęta zostanie budowa 6 szkół miejskich. Szkołę przy zbiegu ul. Nowo-Targowej i Południowej oraz przy ul. Nowo-Marysińskiej budować będzie firma Czuprykowski w Warszawie, zaś szkołę przy ul. Kielma Ch. Tyllera w Łodzi. Budowanie szko ły przy ul. Drewnowskiej będzie się odbywało systemem gospodarczym. (7)

— Z Rady Miejskiej.

Następne posiedzenie rady miejskiej zło żone z dwu części odbędzie się we wtorek.

W pierwszej części rozpatrywane bę dą sprawy taryfy tramwajowej, poborów pracowników miejskich, oraz nie za łatwione punkty porządku dziennego po siedzenia poprzedniego. W drugiej części roz poczyna się obrady nad zamierzeniami skarbo wymi zarządu m. Łodzi na rok administracyj ny 1922. (7)

— Nowa szkoła.

Dzięki staraniom Zarządu Koła Delega tów Opiek Szkół powszechnych zostaje w Ło dzi założona nowa szkoła średnia utrzymywa na funduszami wspomnianego towarzystwa.

Do szkoły tej przyjmowani będą tylko ci uczniowie i uczennice, którzy skończyli pełną

Wykrycie organizacji komunistycznej w Łodzi.

NA CZELE ZNAJDOVALI SIĘ PRZEWAŻNIE ŻYDZIAKI UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH.

Od dłuższego czasu specjalne organa po licji łódzkiej z nadkomisarzem Niedzielskim na czele zajmowały się obserwacją i wywiada mi poszczególnych osób, które podejrzewa no o przynależenie do związku młodzieży ko munistycznej. Posiadając cały materiał w rę ku przystąpiono w nocy z 7-go na 8 września do ostatecznej likwidacji, gniazda komuni stycznego.

Rewizje wykazały nadzwyczaj obfity materiał stwierdzający niezbicie przynależ ność aresztowanych do związku młodzieży komunistycznej. U poszczególnych aresztowa nych znaleziono sprawozdania kasowe, spra wozdania z objazdów, z kolportowanej litera tury komunistycznej, oryginalne sprawozda nia z posiedzeń X egzekutywy komitetu okre gowego, i kilka pudów bibuły komunistycznej.

Organizacja związku komunistycznego w Łodzi przedstawiała się następująco: Komi tet okręgowy egzekutywa, komitet miejski i tak zw. „koła”. Komitety te w skróceniu nosi ły nazwy: „K. W.” „Łokiemka”, „Zetemka” itd. W skład komitetu okręgowego łódzkiego wcho dziły następujące miasta: Łódź — 9 kół ści szych żydowskich, 9 luźnych, jedno ściśle uczniowskie i 4 luźne, Piotrków 1 koło ściśle żyd. 5 członków, jedno luźne 10 człon. Ka lisz 4 koła ściśle członków 25 Pabjanice Ozor ków, Tomaszów, Łeczyca i Turek po jednym kole ściślym od 5 do 10 osób. Do kół stale przesyłano z Łodzi nielegalną literaturę komu nistyczną jakoto: „Towarzysz”, „Głos komu nistyczny”, „Czerwony sztandar” odezwy i tp. Do każdego miasta wysyłano raz na miesiąc agitatorów i organizatorów, jak to „Franka”, „Wiktora”, „Feliksa”, „Rawskiego”, „Konra da”, „Królikowskiego” i innych. Związek komunistycznej młodzieży w Polsce, otrzy mywał fundusze z centralnego komitetu partji robotniczej Polski.

Najwyższy udział w pracy komunistycz

nej brało tak zwane „koło sztubackie”, do którego należeli uczniowie starszych klas gimnazjalnych a mianowicie Grysza Kagan, pseudonim „Włodarski”, uczeń gimnazjum Wiśniewskiego, Abram Kagan, pseudonim „Swirski”, uczeń gimnazjum Brauna, Salomon Rubaszkin, pseudonim „Krosiak Roman”, uczeń gimnazjum Brauna, Leon Kacman, uczeń gimnazjum Idzikowskiego i Regina Grinberg była uczennica gim Konarzewskiej w Łodzi. Najbardziej czynne były koła następujące: „Czerwcowe”, „Nowe”, „Luto we”, „Gdańskie”, „Turek”, „Sierpień” i „Polskie” po 8 do 10 członków w każdym. Związek komunistycznej młodzieży w całości był zależny od miejscowej organizacji komu nistycznej.

Zebrania konspiracyjne urządzano prze ważnie wieczorami lub w nocy, w parku Po niatowskiego, w Alejach Kościuszki, przy ul. Nowo-Cegielnianej 20 podczas remontu w nieobecności właściciela domu i u stróża nowo budującego się gmachu przy ul. Przedzalnianej 25. Ten ostatni odnajmował swe mie szkanie za wódkę lub gotówkę. Oprócz tego urządzano kilka razy zebrania w związku pol skiej młodzieży socjalistycznej przy ul. Za menhofa 17, gdzie Kasman zorganizował koło młodzieży komunistycznej.

Dotychczas aresztowano i osadzono w więzieniu następujące osoby: Józefa Zwałę, Wolfa Złotnika, Grysę Kagan, Abrama Kagan, Jana Gutnera, Leona Kasma na, Teodora Klikie, Salomona Rubaszkin, Józefa Fortune, Zygmunta Kowalskiego, Czesława Grinberga, Artura Nergiera, Alekse go Nergiera, Regine Grinberg, Władysława Przybyłe, Leona Doktorczyka, Abę Zorkow skiego i Zygmunta Olejniczaka.

Dalsze śledztwo celem wykrycia pozosta łych członków organizacji komunistycznej jest w toku.

siedmioklasowa szkołę powszechną i odznacza ją się szczególniejszymi zdolnościami i pilno ścia.

Kandydaci i kandydatki będą przyjmowani do tej szkoły po złożeniu egzaminu do klasy IV-ej.

Wstępnych informacji w sprawie przyję cia do tej szkoły udziela Zarząd Opiek Szkol nych we wtorki i piątki od godz. 5-ej do 7-ej wiecz. przy ul. Radwańskiej 19. (7)

— Z Seminarjum dla ochroniarów.

(1) Państwowe Seminarjum dla Ochronia rek podaje do wiadomości, iż przyjmuje zapis kandydatek codziennie od 10 do 1 po połud niu, w sekretarjacie seminarjum przy ul. Smu gowej 6 (6)

— W sprawie zakupów siana.

Urząd wojewódzki podaje do wiadomości, iż w sprawie zakupów siana na Polesiu, szcze gółowych informacji udziela Polski Urząd Wo jewódzki w Brześciu, dokąd winni się zgłaszać zainteresowani reflektanci. (7)

— Ułgi w przewozie nasion.

(1) Jak wiadomo z dniem 1 b. m. obowią zują nowe przepisy kolejowe taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt. Na mocy tych przepisów wszelkie nasiona oraz sadzenia ki ziemniaczane za zaświadczeniem ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych korzystają stale ze zniżki przewoznego o 25 proc., zaś w prze syłkach do 5 tysięcy kg. również stale należą do przesyłek k pośpiesznych ulgowych.

Wobec powyższego wydział rolnictwa przy województwie łódzkim wydał okólnik do wszy stkich pp. starostów w sprawie rozpowszechnia nia tego rozporządzenia i zawiadamia, że po trzebne na ten cel zaświadczenia, wydawać bę dzie tylko w wypadkach udowodnienia, iż prze

znaczone do siewu ziarno jest istotnie siewnem a nie konsumcyjnem. (6)

— O pomoc dla ociemniałych.

(1) Towarzystwo Pomocy Ociemniałym ofiarom wojny w Polsce pod nazwą „Laternia” w celu zebrania danych statystycznych o ociemniałych inwalidach wojennych rozesłał do władz administracyjnych pierwszej instancji od powiednią ilość formularzy rejestracyjnych. Z uwagi na humanitarny charakter akcji powyż szego towarzystwa, poleca się bezwzględnie po otrzymaniu kwestionariuszy zarządzić wy pełnienia ich przez podległe sobie magistraty i urzędy gminne, a po wypełnieniu skierować je bezpośrednio do wspomnianego towarzy stwa.

— Walka z pijanstwem.

(b) Podczas kontroli w dniu wczorajszym i e negdajszym władze policyjne spisały cały szereg pro tokółów za nieprzestrzeganie ustawy ograniczenia wyszynku alkoholowego w niedziele i dni święte czne.

W restauracji Józefa Ronerta, Brzezińska 59, stwierdzono sprzedaż wódki oraz pociągnięto do od powiedzialności właścicieli prywatnych mieszkań Stefana Olszyckiego (Rokicińska 59), Antoniego Ga siorka (Rokicińska 46), Ignacego Halkowskiego (Ka nitzera 11). Również stwierdzono wyszynk alkoholu w sklepie Karoliny Zimowskiej (Lipowa 5), w kawiarni Anny Szelke (Sienkiewicza 51), gdzie sprzedawa no likier w fiuzankach, w piwiarni Juliusza Hajaricha, (Pańska 83), w piwiarni Plotra Wisła (Gdańska 10).

We wszystkich wypadkach spisywane protoko ły, zarówno na właścicieli lokali jak i na gości ucztujących. Równocześnie patroli policyjni pociągnęli do odpowiedzialności cały szereg osób, znajdujących się na mieście w stanie nietrzeźwym. (a)

Wypadki i kradzieże.

— Niesumienny robotnik.

(b) W fabryce Tow. Akc. „Widzowskiej Manu faktury”, przy ul. Rokicińskiej 61, został zatrzymany

w portierni, przy osobistej rewizji, robotnik Andrzej Piekarek, który usiłował wynieść z fabryki 106 motków przędzy. (o)

— Kradzież.

(b) Z mieszkania Ieka Szepsa (Z-wal. 24) nieznaną sprawcy zapomocą włamania stracił 627 zł. rzeczy na sumę 200,000 mk. (o)

— Opór policji.

(b) Do IV kom. pol. przyprawiono na Olejniczaka, zam. przy ul. Ogrodowej 24, k. 6. wywołał bójkę wśród robotników, wychodzących z fabryki Poznańskiego, a następnie stawiał opór policji. (o)

— Napad.

(b) Na Stefana Błońskiego przechodzącego alicą Podmiejską, napadło kilku nieznanych osobników, zadając mu kilka ran nożem w plecy i piersi. Wezwane pogotowie odwiozło Błońskiego do szpitala. (o)

— Aresztowanie cygana.

(b) Oskarżony o kradzież pieniędzy w pobliżu cygańskim przy ul. Tramwajowej 19, aresztowany został cygan, Janusz Michaj. (o)

Teatr i sztuka.

— Z Teatru Miejskiego.

Dziś, t. j. w niedzielę dana będzie tragedia St. Zeromskiego „Sulkowski”. Entuzjastycznie przyjęty przez publiczność i z wielkim uznaniem przez prasę „Sulkowski” cieszy się wielkim powodzeniem.

Jutro, w poniedziałek, „Sulkowski” dany będzie dla zrzeszeń rob. i intelig. po cenach znacznie niższych. W piątek, dn. 15/9 po raz drugi „Sulkowski” dla zrzeszeń.

Przedstawienia rozpoczynają się punktualnie o godz. 8,15 i z chwilą podniesienia kurtyny wstęp na widownię bezwarunkowo wzbroniony. (o)

— Koncert Adasia Frydmana.

Dn. 16 bm. w sali Filharmonji wystąpi tylko raz jeden młodziutki skrzypek-wirtuoz Adas Frydman.

Dzisiaj Adas Frydman po całym szeregu koncertów w Anglii, Holandji, Belgii i Szwecji uznany jest jednogłośnie przez cały europejski świat mazyezny za pierwszorzędną, się artystyczną, czego dowodem zaangażowanie go na nadchodzący sezon koncertów do Ameryki.

Należy więc przypuszczać, że koncert Adasia wywoła u nas ogromne zainteresowanie i zapełni salę Filharmonji do ostatniego miejsca. Akompanjować będzie dyr. Teodor Ryder. Bilety w kasie Filharmonji. (7)

— Ostatni Koncert Plewickiej.

Dziś o g. 8-ej wiecz. w Filharmonji odbędzie się drugi i ostatni koncert niezrównanej odtwórczyni romansów cygańskich i pieśni ludowych. Przy fortepianie zasiądzie B. Matusis. Bilety w kasie Filharmonji. (2)

— Z Operetki w „Scali”.

Dziś dnia 10 w teatrze Scala powstanie świetnej operetki O. Straussa p. t. „Dokola miłości” w wybornej obsadzie premierowej. Rolę Stelli wykona po raz pierwszy b. prymadonna teatrów lwowskiego i poznańskiego p. C. Ceńska—Wołowska. (2)

— Orkiestra Namysłowskiego.

Piątkowy, jubileuszowy koncert orkiestry p. Namysłowskiego (40-lecie założenia orkiestry) ściągają do ogródka załogowego (Przejazd 1) tłumy publiczności. Dyrigował osobliście ociemniały twórca orkiestry, p. Karol Namysłowski. Sędziwego jubilatę powitały rzęsiste oklaski, powtarzające się za każdym jego zjawieniem się i po każdym odegranym utworze. Trzeba przyznać, że p. Namysłowski i jego uczniowie rzetelnie na nie zasłużyli. Nasurój wśród publiczności panował wesoły — i podniosły zarazem. Na wszystkich prawie twarzach znać było zainteresowanie i uwagę.

Dziś, w niedzielę, odbędzie się ostatni, pożegnalny koncert orkiestry, o g. 8 wiecz. w ogródku załogowym. Sądzimy, że publiczność nasza przybędzie również tłumnie na ten ostatni występ. O godz. 3 po p. Namysłowiaczy zagrą jeszcze w Pabjanicach, na Zielonej Kłodzie.

Jutro wyjeżdża orkiestra na jeden występ do Piotrkowa, poczem uda się w podróż artystyczną na Litwę, Ukrainę i Wołyń, niosąc wszędzie polską melodię i uszlachetniając serca. Szczęść Boże ich pracy! 5 (S)

Komunikaty

— Nabożeństwo.

Dnia 12 b. m. o godz. 9-tej odprowadzone będzie nabożeństwo uczennic Łódzkiej Szkoły Akuszeryjnej na rzecz pomyślnych egzaminów i korzystnego przystąpienia do zajęć praktycznych. (5774-0-1)

— Ze Zjednoczenia Mieszczańskiego.

Komitet Wyborczy Zjednoczenia Mieszczańskiego zawiadamia, że w dniu 11 września r. b., w poniedziałek, o godzinie 7 i pół wieczorem w sali Targów Resursy Rzemieślniczej, przy ulicy Aleje Kościuszki № 73, odbędzie się konferencja dla Pań w sprawie przyszłych wyborów do Sejmu i Senatu.

Uprasza się panie mieszcanki oraz sympatyczki ze wszystkich sfer o liczne przybycie. (5797-0-1)

— Z Akademickiego Koła Łódzian.

W dniu 16/9 br. o godz. 9 wieczór w sali Straży Ogniowej, przy ul. Konstantynowskiej Nr 4, odbędzie się zabawa taneczna, urządzona staraniem Akademickiego Koła Łódzian. Wejście za zaproszeniami które można otrzymać w Sekretarjacie A. K. Ł. (wtorki i piątki od 6 — 7 w lokalu Tow. Krajoznawczego Al. Kościuszki № 17. Akademicy, członkowie koła, bez zaproszeń.

Całkowity dochód przeznaczony jest na zasile nie funduszy Akademickiego koła Łódzian. (o)

— Do Pp. Majstrów Rzeźniczych w Łodzi.

We wtorek dnia 12 bm. o godzinie 6-ej wieczorem odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie Majstrów Rzeźniczych w lokalu własnym przy ul. Miłskiej 46.

Za względu na ważność spraw, leżących w interesie każdego Majstra o jaknajliczniejsze przybycie prosi Zarząd Cechu Rzeźników w Łodzi (7)

— Szkoła kroju i szycia.

Lekcje w Zawodowej Szkole Apolonji Kopyłowskiej, Łódź ul. Piotrkowska L. 154 rozpoczyna się 19 września. Zapisy w kancelarji szkoły od 10—11 i od 6-8. Kurs kroju i szycia, kurs wszelkich robót ręcznych, słojd, roboty treblowskie, introitgatorstwo, zdobnictwo, rysunki i wycinanki.

Dla nauczycielek robót kursy dopełniające. Szkoła wydaje świadectwa. 3795—1 (2)

— Ze Stowarzyszenia Weteranów.

Dnia 12-go września b. r. we wtorek o godz. 5-ciej p. p. w lokalu przy ul. Ewangelickiej Nr. 17 odbędzie się ogólne zebranie weteranów 63 r. Wobec tego że p. Jaskiewicz nie złożył do tej pory żadnych rachunków Zarządowi ani wyliczeń z pobranych sum Zarząd T-wa unieważnia pieczęcie T-wa znajdujące się u niego i ostrzega przed składaniem na jego ręce jakiegokolwiek sum, za które odpowiedzialności brać nie może. (2)

— Z Towarzystwa Przyjaciół Francji.

Towarzystwo Przyjaciół Francji zawiadamia, że lekcje języka francuskiego rozpoczną się w poniedziałek, dn. 11 b. m. o godz. 6 po poł. u p. Doba przy ul. Piotrkowskiej pod L. 120. (2)

O wykład języka polskiego.

Państwo Polskie ma mniejszości narodowe, z których ważniejsze są: Niemcy, Żydzi, Rusini i Litwini.

Mniejszości te według art. 110 konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mają prawo zakładania szkół, używania w nich swobodnie swej mowy i wykonywania przepisów swej religji.

Jakkolwiek według art. 110 mniejszości narodowe mają prawo używania w szkołach swobodnie swej mowy ojczystej (zdaje się, że to w szkołach założonych i utrzymywanych przez siebie), to jednakże nie powinny zaniedbywać się w nauce języka państwowego.

We wszystkich szkołach powszechnych tak państwowych jak i społecznych lub prywatnych, powinna być wyznaczona należyta ilość lekcji na naukę języka państwowego i nauka ta powinna być traktowana nie pobieżnie

nie dla formy tylko, ale gruntownie, ażeby te mniejszości rzeczywiście władały językiem państwowym w słowie i piśmie.

Dawniej przed wojną, tak Żydzi, jak i Niemcy chętnie uczyli się języka rosyjskiego i po latach czterech, pięciu mówili i pisali w tym języku dosyć poprawnie.

Dzisiaj zdarzyło się nam mieć styczność z uczniem z mniejszości mającym świadectwo ukończenia siedmioklasowej szkoły powszechnej, a który ani w słowie, ani w piśmie do brze językiem polskim nie władał, szczególnie zaś szwankowały formy przypadkowe. Może to był wyjątkowy uczeń, może miał nauczyciela mniej dbałego o ten przedmiot, dość na tem, ale fakt jest faktem.

Państwo ma prawo kontroli we wszystkich szkołach. Oóż należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na wykłady języka polskiego i historii polskiej w szkołach dla mniejszości na rodowych, a najlepiej wykłady tych przedmiotów powierzyć Polakom, ale nietym z pod czerwonego znaku międzynarodówki i Zanimofa, tylko tym prawdziwie kochającym swój kraj swój, język i historję ojczystą.

Nie będzie to wcale ulmowaniem swobody dla języka mniejszości narodowych, bo gdzie w szkole jest ośmiu nauczycieli, to dwóch z nich może być Polaków, a i tak pozostanie sześć osób z mniejszości narodowej, dla dopilnowania nauki języka ojczystego i religji.

Korzyści zaś z nauki języka państwowego będą znaczne, jeżeli nauczycielstwo wyznaczone w tym celu będzie należycie przejęte swym posłannictwem, no i naturalnie znajomością przedmiotu oraz umiejętnością wykładu. (6)

Indyjskie przykazania stanu małżeńskiego.

1) Nie istnieje dla kobiety inny Bóg, na ziemi jak tylko mąż.

2) Chociażby mąż był stary, brzydki, odpychający i brutalny, a nawet gdyby przez miłość całą ma jątek zmarnotrawił, to mimo to, musi go kobieta traktować jako swego pana i mistrza, jako swego bogactwa.

3) Wszystko, co się kobietą urodziło, istnieje na to, by słuchać; jako dziewczyna pokornie kark schylać przed ojcem, jako żona przed swoim małżonkiem, jako wdowa przed swoimi dziećmi.

4) Każda zamężna kobieta powinna unikać zwracania najmniejszej uwagi na mężczyzn, wyposażonych dachowem i cielesnemi zaletami.

5) Kobieta nie powinna sobie nigdy pozwolić ze swoim małżonkiem śledzić przy jednym stole, ale powinna uważać za wielki zaszczyt, gdy może zjadać to, co on zostawił.

6) Kiedy jej mąż się śmieje, wtedy i ona śmiać się powinna, a płakać, gdy on płacze.

7) Każda kobieta, mniejsza o to jakiego stanu, niechaj sama, własną swą ręką męża ulubionę potrawę przyprawia.

8) Aby w oczach jego upodobanie znaleźć, powinna się w czystej kąpać wodzie, głowę czesać i smarować szafranową wodą i malować na czole szerywoną znak.

9) Jeśli jej mąż jest daleko, niechaj ona posci, na ziemi śpi i nie stroi się.

10) Gdy do domu wróci małżonek, niech mu ona wyjdzie naprzeciw w tryumfie i niech mu zda sprawę ze swego zachowania, swoich słów, swoich myśli.

11) Jeśli ją bje, niech znieś cierpliwie chłostę, weźmie jego rękę, całuje ją i prosi go o przebaczenie, że go rozgniewała. (o)

Zbyszko Cyganiewicz w niewoli u meksykańskich bandytów.

Jak donoszą telegramy z Tampica, Władek Zbyszko Cyganiewicz, były szampion światowy ciężkiej wagi, pochwycony został przez bandytów w Meksyku, którzy uwięzili go w swych kryjówkach i żądają zań okupu w sumie 5,000 dolarów w złocie. (o)

LOS Y

do klasy V nadeszły

zamieniać można w „Rozwoju” 3805s1

Scala

w ogrodzie.

Operetka

Krakowska w SCALI.

Dziś! o godz. 8.30

Dziś nieodwołalnie ostatnie pożegnalne prz

występy nowych pierwszorz.

Dokoła m

Operetka O-kara Stratusa.

3798s1

Wielka wyprzedaż materiałów z demobilu Wujna.

odbedzie się dnia 18 września 1922 r. o godz. 10-ej w Łodzi ul. Emilji № 10. Wykazy informaje i przepustki na obejrzenie tychże w kancelarii „DEMAT“ ul. Emilji 10 od 8-ej do 13-ej. 3789s1

S. LIBERMAN

Krawiec damski

Ul. Dzielna № 1.

Zawiadamia niniejszym Sz. Kliencie, iż otrzymał oryginalne modele paryskie

na sezon zimowy

Uwaga: Na żądanie Sz. Klienteli robota może być wykonana w przeciągu 48 godzin.

3803K1

Korzystna posada! kasjera (ki)

z mieszkaniem, światłem, opałem i wygodami w centrum miasta wzamian za oddanie swojego lokalu 2-ch pokoi w śródmieściu. Oferty pod „Lecznica do redakcji.“ 3793s1

Do wynajęcia mieszkania

w niewykończonym domu blisko stacji kolei Kalskiej 5 minut drogi od tramwaju. Poważni reflektanci mogą się zgłosić między godz. 4-6 prosto do właściciela ul. Kowieńska 10. 3707s2

Zgubiono

woreczek ręczny zawierający dwie matrykuły szkolne i dwa dowody tożsamości z fotografiami uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem. Stacja Wdzw J. CH. 3804s

Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet w okolicy Górne go Rynku Zgłaszać się do Rozwoju.

Ogród Załogowy Przejazd № 1.

Dziś! Ostatni Pożegnalny

Koncert St. Namysłowskiego

godz. 8 wieczór.

Pabjanice. — Zielona Górką.

Koncert o godz. 3-ej po poł. 3783s1

8-mio Klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie.

L. SIENNICKIEJ

Piotrkowska 157, właśc. Eugenia Krygerowa.

Zapisy przyjmuje kancelaria codziennie od 9-1. 3794s3

Różne

Potrzebna młoda gospodyni do samotnego Oferty pod „Samotny“ 8200-1

Rutynowana nauczycielka muzyki udziela lekcji gry na fortepianie Al. Kościuszki 31 m. pp. Góreckich. 8113-2

Budowa i reperacja studni szybko i akuracie pod gwarancją. Rzgowska 141 Witeczak. 8063-1

Potrzebna chemiczarka Kilińskiego 49 pralnia. 8172-2

Potrzebni podręczni i chłopcy stolarnia Spacerna 26. 8085-1

Biurowo Pośredniczo Handlowe A. Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 840 sprzedaż kupno. Majątki ziemskie, gospodarki, domy, plac, młyn, fabryki, interesy handlowe. 8164-19

Potrzebna dziewczyna do nauki szycia i zarazem na posyłki Piotrkowska 85 m. 10. 8145-1

Uczniów przyjmę na stancję w pokoju słonecznym życie dobre Warszawa Marszałkowska 1 m. 14 Bach. 8207-2

Szwajnia Tow. Ochrony Kombatantów Piotrkowska 104-a przyjmuję dziurki do dziergania. 8204-2

Potrzebna dziewczyna lub kobieta do służby Orta 23 m. 22. Zgłaszać się od wtorka. 8213-5

Młoda inteligentna pani szuka posady ekspedjentki. Oferty do Rozwoju pod „Poszukajcie“. 8209-3

Udzielam lekcji w zakresie 6-ciu klas ul. 6-go Sierpnia 14 pralnia. 8208-2

Energiczna osoba znająca się dobrze na gospodarstwie poszukuje zajęcia gospodyni do księdza. Łaskawe oferty proszę składać do Rozwoju pod „Energiczna“. 8206-2

Do wynajęcia dom z awoma ogrodami owocowymi na 5 lata Sioki plac p. Wojciechowskiego ul. Majowa 7. 8217-2

Student udziela matematyki, fizyki i chemii od 4 po poł. Olszewski Sienkiewicza 31. 8215-2

Posiadam mój marek poszukuję je wspólnika, który by posiadał sklep lub inny interes pierwszeństwo mają trzydziesty wiadomość Kilińskiego 145 m. 2. 8210-3

Oddam chłopca na praktykę za krawca. Oferty w Adm. Rozwoju pod „Krawiec“. 8245-1

Przyjmę do oddzielnego pokoju inteligentnego mężczyźni na dobrem stanowisku Oferty Rozwoju pod „Spokojny“. 8242-1

Korepetytorka z łaciną potrzebna do uczennicy 6-kl. Benedykta 41 m. 1. 8246-1

31 sierpnia pozostawiono w pociegu pociągu pospieszonym Warszawa-Łódź paczkę (garnki aluminowe). Znalazca zechce zwrócić za nagrodą. Przejazd 40 m. 10. 8236-1

POSZUKUJĘ mk. 4,000,000 do 6,000,000 gwarancja hipoteczna na dom w Łodzi procent podług umowy, Oferty w Rozwoju „R. M.“ 257-2

Potrzebna młoda służąca Łąka wa 22 Klingier. 8239-2

Potrzebne uczenice do kwiatów sztucznych ul. Anny 50 Piasecki. 8234-2

Potrzebna osoba do pracy domowej i zaopiekowanie się dziećmi Kilińskiego 109 m. 10. Zgłoszenia od 7-ej wiecz. w

Potrzebny chłopiec na posyłki ul. Anny 50 Piasecki. 8235-2

WSPOLNIKA z kilku milionami gotówkami celem powiększenia przedsiębiorstwa poszukuje. Posiadam obszerny lokal i własną galanterię Oferty składaj do Rozwoju pod „Samotny“. 8229-2

Pracownia sukien „Wandy“ Główna 55 2 piętro front wznowiła pracę, płaszcze 2,000 i kostiumy suknie 8,000. 8-31-1

Pracznica potrzebna do pralni Zielona 28. 8233-2

ŻURNALI mój wypożyczalni, sprzedaż. Duży wybór na sezon jesienny „Ogniwo“ Sienkiewicza 67. 8224-1

Potrzebny chłopiec do terminu do stolarza Al. ksander Karut Piotrkowska 44. 8225-1

CZYTELNIA Nowości „Ogniwo“ Sienkiewicza 67 Rościszewska. Abonament 600 mk 8226-1

Suchowski L. stroiciel fortepianów mieszka jak dawniej Nawrot 1-a. 8228-2

Młoda pani przyjmie posadę bufetowej, ekspedjentki lub kasjerki w jakimkolwiek handlu. Zgłoszenia pod „poważna rekomendacja“ w Adm. Rozwoju. 8220-2

STUDENT udziela matematyki, fizyki i chemii od 4 po poł. Olszewski Sienkiewicza 31. 8215-2

Poszukuję posady stelmacha Biłgorajska 1 Drabik Franciszek. 8252-2

Lekcje muzyki i fortepian, skrzypce, trąbka, cytra i przedmioty teoretyczne. Dla nieposiadających instrumentów egzercycje na miejscu. Andrzejka 32-1. 8254-1

Zaopiniowane doku

Rauwan Stanisław zagubione od paszportu w fabryce J. K. Poznańskie 81

Zaginął portfel i tymczasowe zaświadczenie demonastracji z 10 p. Saperów w myślnu na imię Ottona Andrzeja 24. 81

Wojskowy znający bardzo krytycznym niu materjalnym zgubił dokumentami i pieniądze swoimi. Gorąco proszę zwrot za wynagrodzeniem. Zarzewska 72. 81

Pawlakowi Antoniemu zagubione paszport polski gm. Wierchły i patent oficerski w Komisariacie Rządu Łodzi. 822

Dnia 2/9 zaginął patent na handel górnymi, sklep kości i żelaza w 2 Urzędzie Skarbowym 823

Szanownego znalazcę pisma w dn. 3/9 na Koncert myślnowski proszę o dokumentów i fotografii baniak Łódź Kunitzera 6. 823

Uwaga osobisty wyd. w opisie oraz kartę bezterminowego opisu i patent na handel maturalną V-ej kategorii. 821

3791-1 KAWALER niezamożny lat 25, szaty nęgo aspirant, poważny, szczerzy o życiu, w braku żony, mości, zapozna w celu małżeńskim, pannę od lat 25 milej powierczości, zżiwie zamożną. Oferty fotografiami i adresem, składaj do administracji i okazicielowi kwitu N. Zwrot i dyskrecja zapewniona.

Sprzedan

móg ziemi (3 placy) w Tu szowie Rawskim Władom Łódź, Przejazd 43, m. 20.

Poszukuję

pokoju (1-2) z umeblowaniem lub bez. Cena obojętna. Ławne oferty do adm. pisma „K. K.“

Inteligentny

fachowiec poszukuje wspólnika z odpowiednim kapitałem do dobrego i poważnego interesu. Oferty do Rozwoju sub „B“ wlec.

Kupuje

złoto, srebro, wszelką biżuterię, garderobę męską używane przedmioty. Sklep kom. Rutkowski Główna 2

IN
Dziękujemy
za
opinię
via

OBUWIE

najmodniejsze Paryskie i Wiedeńskie fasony z najlepszej skóry posiadają stale na składzie
STELZNER i WEBER
141 Piotrkowska 141.
Wykonujemy zamówienia i wszelkie roboty z zakresu szewstwa po cenach przystępnych. 3285s

SIATKI

jednolite z blachy żelaznej dowolnej grubości w granicach od 0,5 do 4,5 mm., przy różnych wymiarach oczek **używane do ogrodzeń, budowy żelazo — betonowych stropów arkad, ścian, sufitów i do tynkowania** poleca

„ELIBOR“
Spółka Akcyjna Handlowo Przemysłowa
L. J. BORKOWSKI
sklep Piotrkowska 48, tel. 84.

(358g3 d)

Domek

murowany w Ozorkowie
sprzedam 13, 2 sklepy
mieszkanie wolne.

3717K5

Ogrodnik

z chlubnymi świadectwami na żądanie może dać dobrą rekomend. przyjmie posadę lub wydzierżawi ogród w kilk. morgowym gospodarstwie może wzorowo i korzystnie poprowadzić. Wiadomość w Łodzi ul. Przejazd 72 F Dawidowicz. 37203s

Potrzebna nauczycielka

do przygotowania dwóch dziewczyn do klasy 3 i 5, pokój, całoizolenne utrzymanie resztę od nowo, Konstanyńska 12 m k 3732K3

Sprzedawca

potrzebny zaraz do składu towarów wełnianych do detalicznej sprzedaży. Pożądane świadectwa z poważnych firm chrześcijańskich. Łódź, Sienkiewicza 65, Edmund Wasilewski. 373033

Pracę

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję **Konstanyńska 7** Milich prawa oficyna I-sze piętro 359w9

Inteligentne

szczęśliwe małżeństwo poszukuje 2-ech pokoi bez mebli przyrodziny, w okolicach Pl. Wolności i Pomorskiej, od 1-go Października. Oferty pod „Przedziałnik“ do administr. „Rozwoju“ 3741s3

Kupię

gospodarke wiejską w okolicach Łodzi z dogodną komunikacją, w cenie około 10 mil. marek. Wymagane: dom o 3-4 pokojach, budynki gospodarcze i ogród owocowy. Oferty pod „Kupię“ do Agencji ogłoszeń W. Tracemskiego Łódź, ul. Radwańska 6. 374833

Pokój

z utrzymaniem do wynajęcia. Oferty „W. Z.“ do Rozwoju. 3751s3

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia i tura, garderobę i sprzęty domowe. **WAJCMAN**
Dzielnia 19 (2552K

Państwowa Szkoła Włókiennicza w Łodzi.

Egzamina na kurs wieczorowy tkactwa rozpoczynają się w poniedziałek dnia 11 września 1922 r. o godz. 7 wiecz.

Fabryka okuć budowlanych i embrowych B-ci Suwalskich

ul. Zgierska 144 na lewo **Golon 9.**
Przyjmie ślusarza obeznanego z ogniem i chłopców do pracy ślusarskiej. (3507D6

Szyby

okienne posiada stale na składzie, oraz wykonywa wszelkie roboty szklarskie solidnie i tanio. Firma **Chrześcijańska Jam Gandryk** Łódź, ul. Piotrkowska 249 3686d10

Przyjmujemy zapisy

na kursa buchalterji i matematyki, introligatorski oraz języków angielskiego i francuskiego. Dla młodzieży i starszych.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Informacyjny **Y. M. C. A. Piotrkowska 243.** (3771K1

BACZNOŚĆ

„CREDIT“

Cegielniana № 9. Daje na raty wszelkie ubiory damskie i męskie a także przyjmuje obstatunki wchodzące w zakres krawiectwa po cenach przystępnych **M. A. IGIELNIK** Łódź, Cegielniana 9 II p. front (3775K1

Krawiec damski Józef Rosicki

Główna № 67-a.
Przyjmuje zamówienia na kostiumy, okrycia i roboty futrzane wykończenie pierwszorzędne. Ceny przystępne. 3776s1

Miodu

60 pudów z woskiem naturalnego do sprzedania. Oferty wraz z podaniem ceny do Rozwoju pod „Miod“ 3778s1

Uzoziwa

służąca poszukiwana do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa, u wdowy z jedną córką. Bliższa wiadomość codz. między 3-5 ul. Piotrkowska 84-m. 8. 3780s1

Tanio

byle zaraz odstąpię mieszkanie słoneczne z meblami lub bez składające się z 2 pokoi z kuchnią i przedpokój, elektryczność i gaz. Oferty sad „XX“ do Rozwoju. 3782s2

Dr. Artur Banasz urolog.

Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, choro. rzeżączka. Przyjmuje od g. 5 i pół do 7 **Moniuszki № 11.** (37

Doktor

Stanisław Przybylski

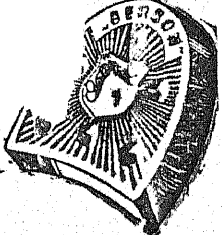
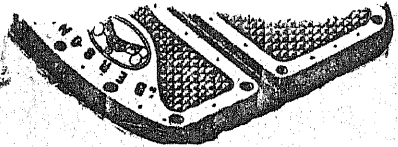
ginekolog.
b. asystent profesorów Roznera, Kadera ordynujący przez szereg lat w Franzensbadzie ordynuje w tym roku w Krynicy w mil. „pod Białym Orłem“ 2678s1

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8.
Panie od 5-6.. 367

Dr. Eugenia Gerszuni

Piotrkowska 121
Choroby kobiece i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12-1 i od 4-6, w niedzielę i święta od 9-12. 3685b10

Berson-Kauczuk

Pracownia Łódź, Dzielnia № 14 róg Wschodniej (3551k1

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

DR. ARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145 Piotrkowska 145

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taryfy. 3382s

Wszystko po cenach przystępnych wykonuje wszelkie i najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz zegary pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wieżowych i t. d. we własnej pracowni

Jan Chmiel, Nawrot 4

Uwaga! Obrączki ślubne. Uwaga!
Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądanym posadam na składzie zegary kontrolne, oraz zegary 984K

Woznica Lokaży spooalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórze)
Pracownia chorych we wszystkich specjalnościach
za 1000 mk. — od 9 ej do 8 ej po poł. — 130P

Pracownia na raty!
Kamizdery, garnitur męską i damską, obuwie, rozmaite tokiowe, bieliznę i t. d. nabyć można po cenach przystępnych tylko u firmy

„OSZCZĘDNOŚĆ“

Wojnicka 43 front, pierwsze piętro. 3409

Pawła Kina

UCZELNIA PRAKTYCZNEJ HANDLOWOŚCI
PRZYSPOSABIA DO OBJĘCIA WSZELKIEJ
SAMODZIELNEJ POSADY BIUROWEJ

3462s

Egzystująca od roku 1897 firma

„MARGOT“

PIOTRKOWSKA 64.

Poleca ostatnie nowości jesienne:

SUKNIE DOMOWE i WIZYTOWE, SZLAFROKI
od najtańszych do najdroższych
SUKNIE z jedw., wełn. i baw. TRYKOTYNY.
— WYKWIŃNĄ BIELIZNĘ DAMSKĄ —
KOSZULE, COMBINAISONS, HALKI,
BLUZKI jedw., etam., wełn. i batystowe
— PANTOFLE ZAKOPIANSKIE —
— TRY jedwabne i wełniane na nowszych fasonów!!! (3773K1)
Ceny przystępne, lecz stałe!

PRZEMYSŁ, HANDEL I ROLNICTWO.

Likwidacja strajku górników w Anglii.

Sytuacja strajkowa w Stanach Zjednoczonych poprawiła się o tyle, że rozpoczęto pracę również w kopalniach węgla kamiennego. Właściciele kopalń zgodzili się, że płace robotników z marca br., które nie różnią się zasadniczo od plac w czasie wojny, będą utrzymane do sierpnia 1923 r. Właściciele kopalni będą mogli za to podwyższyć ceny węgla.

Prezydent Harding wezwał robotników i właścicieli kopalni do podporządkowania wszystkich interesów osobistych interesom ogólnym. Powodem, że ceny w Ameryce okazują znowu pewną skłonność do wzrastania, (w porównaniu z cenami w czasie wojny i pierwszych miesiącach pokoju spadły już były znacznie) jest po większej części upór, z jakim robotnicy domagają się utrzymania plac wojennych w najważniejszych gałęziach produkcji.

Musiano położyć za wszelką cenę kres strajkowi, gdyż dawał się już odczuwać poważny brak węgla opałowego na nadchodzącą zimę.

Skutki strajku, chociażby się teraz skończyły, będą się dawały odczuwać aż do wiosny. W wielu miastach, np. w Nowym Jorku, poczyniono już w szpitalach, kolejkach podziemnych i biurach zarządzenia oszczędnościowe.

Podczas gdy rząd wobec strajku robotników w kopalniach węgla ograniczał się głównie do gróźb, wobec strajku kolejowego widział się zmuszonym zastosować przeciwko robotnikom środki wyjątkowe. Wydano nakaz sądowy, który czyni przedłużanie strajku prawie niemożliwym. Przywódcom związków klasowych nie wolno używać funduszy związkowych na wspieranie strajkujących. Zabroniono również wystawiania posterunków strajkowych i agitacji za strajkiem.

Jak zwykle w czasie ruchów strajkowych w tym roku, można zauważyć i teraz wśród szerszego ogółu większą niż poprzednio sympatię dla strajkujących. Rządowi zarzucają, że działa pod wpływem „strachu”. Wedle ostatnich wiadomości, strajkujący kolejarze dopuścili się szeregu zamachów na pociągi i mosty. Zdać się, że głównie obawa, iż

strajk kolejowy może służyć celom rewolucyjnym, spowodowała wydanie wspomnianego zakazu.

W odpowiedzi na to rozporządzenie, robotnicy zagrozili strajkiem generalnym. Według „Daily Telegraph” liczba zorganizowanych w związkach robotników wynosi 4 miliony, niezorganizowanych 17 milionów.

Chociaż strajk, obejmujący przeszło milion głów, przyniósł bez wątpienia znaczne straty, koła rządowe spodziewają się w jesieni i w zimie znacznego ożywienia gospodarczego. (S.)

Przemysł szklany u nas.

(=) Przemysł szklany w Polsce rozwija się bardzo dobrze. Na 40 hut czynnych jest 35. Rozwojowi temu sprzyja niski kurs waluty oraz wielkie zapotrzebowanie szkła u nas i zagranicą. W swoim czasie ukazały się na rynkach polskich wyroby czeskie, konkurując z wyrobami naszymi. W tym czasie zaczęły fabryki kanci masowo zamykać fabryki, ale z chwila podskoczenia kursu korony czeskiej szkło polskie już nie miało konkurenta. Pomyślniej są coraz konjunkturę potwierdza powstawanie nowych fabryk. (1)

Polska na wystawie spożywczej w Londynie.

(=) Za tydzień nastąpi otwarcie Między narodowej wystawy spożywczej w Londynie.

Na wystawie tej po raz pierwszy Polska wystąpi z przeglądem swych sił gospodarczych na terenie międzynarodowym. Zetknięcie się najpoważniejszych naszych firm rolniczych i spożywczych ze światem importowo-eksportowym, finansowym i przemysłowym zagranicą może dać szerokie wyniki ogólnogospodarcze.

Pawilon polski, zbudowany w stylu chaty małopolskiej, został już przestany do Londynu wraz ze znaczną częścią eksponatów. Udział w wystawie biorą różne związki rolniczo-przemysłowe Polski. (1)

Nowe kredyty „rolne”

„Gazeta Poranna” podaje obiegającą w ostatnich dniach pogłoskę, o przyznaniu przez

Ministerjum Skarbu kredytu miljarde na rek dla Banku Rolnego.

Ale dla urzędników na podwyżkę to nie ma.

Pamiętajcie o tem panowie przy wyborach. (1)

Pożyczka szwajcarska.

(=) Donoszą z Berna Szwajcarskiego, że 4 proc. pożyczka szwajcarska, rozpisana w poniedziałek, przyniosła do wieczora tegoż samego dnia 350 milionów franków. (0)

Banknoty po 500 tysięcy koron.

(=) W najbliższym czasie wypuszczone być mają nowe banknoty austriackie po 500 tysięcy koron. (0)

Sytuacja w cukrownictwie.

= Rząd zdecydował się rzucić na rynek pewną część swego zapasu cukru. Uczyniono to w ten sposób, iż zapasy cukru złotego, sięgające 1000 wagonów, zostały przesłane do przebiecia w Poznańskim i będą oddane związkowi cukrowni do sprzedaży. W porozumieniu z min. skarbu, które tym cukrem dysponuje, ceny nań nie będą podwyższone. W końcu sierpnia lub na początku września wspomniane ilości cukru zjawiają się na rynku. (0)

Giełda warszawska

z dnia 9 b. m.

4½% listy ziem.	Dol. St. Zjd. 7350	7200
za 100 mk. 51	Marki niem.	5,40
5% obl. m. Warsz.	Franki franc.	563
6% obl. m. Warsz.	Funty	52,300

Czeki i wpłaty.

Belgja	5,25	Londyn	32450
Berlin	5,20 5,20	Nowy Jork	
Gdańsk		Paryż	570
Praga	245	Wiedeń	11

Akcje.

Bank hand.	Ostrowiec	10,800
„ Dyskont	Radzki	3,800
„ Kredyt.	Starachowice	6,375
„ Zjed. z pol.	Żyrardów	122,000
Cukier	Borkowski	1675
Drzewo	Zegluga	1990
Lilpop	Jabłkowski	
	Nafta	1850

PRZETARG

oferty generalne

Kierownictwo Rejonu Inżynierji perskiego Łódź ogłasza, że drogą przetargu ustnego będą oddane roboty elektromechaniczne, wodociągowe i kanalizacyjne w Garnizonie Łódzkim, koszt każdej roboty nie będzie przekraczał 200.000 mk.

Przetarg odbędzie się w Kier. Rej. Inż.—San. Wyd. Elektromechaniczny Nowo-Targowa № 18 dnia 21-go września rb. o godz. 10-ej rano.

Od oferanta wymagane jest wadium w wysokości 20.000 Mk. Warunki i bliższe informacje udzielane są w Kierownictwie codziennie od godz. 9-ej do 10-ej rano.

3784K1

Pierwszorzędnym zakładem krawieckim męsk.

Franciszka Chojnackiego

59. Sienkiewicza 59.

przyjmuje wszelkie zlecenia z własnego oraz powierzonego materiału. 380 2810

Była kierow. magazynu mod. „Kainowski” Sienkiewicza

Marja Majewska

przyjmuje obstalunki, przeróbki i ubrania. Ceny przystępne ul. Nawrot 42, parter lewa oficyna. 3790s1

marja uabrysiewicza
Konstantynowska 57.

poleca pierniki, cukry, czekolady, pierwszorządnych firm warszawskich oraz

Wypożyczenie Zurnali (3772K1)

Uwaga: Kapucynom słodczyce przegląd zurnali gratisowo

Nie zwlekać

z zakupem garderoby jesiennej gdyż robocizna znacznie drożeje. Firma Szmechel i Rozner, Łódź, Piotrkowska 100 i 160 Filja sprzedaje je po nader umiarkowanych cenach.

Damskie suknie, palta, spodniczki, męskie jesionki, garnitury spodnie. Dziecinne garnitury, palta, sukieneczki. Białe towary, bielizna chustki. (3800K1)

Tytunie, cygara i papierosy

oraz wszelkie towary wchodzące w zakres branży tytoniowej poleca hurtowo i detalicznie

Stefan Lewandowski

Sienkiewicza 48 róg Nawrot. 3785s3

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.
powrót

Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od 9—1 i 5—8. 3779s13

Dr. F. Skusiewicz

ul. ANDRZEJA 11.

choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9—11 i o 5 do 7 i pół pp. Panie od 5—8. 198—B—

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.

Choroby wener. i skórne. Przyjm. od 9—10½ i 5—7 (329)

SUCHOTY

oraz wszelkie choroby pierśiowe leczą

„Balsam Thiocolan Age”. Używa się za poradą lekarza sprzedają apteki i składy apteczne. 3279d

KUPUJĘ

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy plusowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna odcyna, i p. m. 13. L. Allich. 336d

LUONA

Dziś i dni następnych 4-ta serja

— **wspaniałego obrazu amerykańskiego p. t.** —

„W KRAJU CZCICIELI CHMUR”

Sensacyjny dramat w 6 aktach,

Orkiestra czynna!

Orkiestra czynna!

3770s1

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechodziłki Piotrkowska 108 6262-0

AAA Kapuje meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia, placę najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m. 13 parter. 8077-21

A Meble solidnej roboty sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 55 (w podwórzu) 8213-4

Sprzedam maszynę do szycia łóżko Kilińskiego 77-2, 8211-1

300,000 mk terminowe hipoteczne oraz bibliotekę za 250,000 mk. sprzedam Oferty Rozwój „Okazja” 8241-2

Pianino lub fortepian kupię oferty z podaniem ceny pod „Fortepian” 8216-2

Maszyna gabinetowa Singera do sprzedania Wodny Rynek 10 m. 11. 8214-1

Wielki wybór młynów, wodnych i domów gospodarstw rolnych ma do sprzedania Biuro „Pośrednik” Zgierz Parzęczewska 5. 8205-2

Sprzedam parcelę, gospodarstwo z zabudowaniem w dobrym punkcie, domy, interesy handlowe, rzeźnicze, sklepy galanterijne z obuwiami Zgierz Pilsudskiego 49 Bartezak. 8202-5

Kupię palto karakulowe w dobrym stanie Oferty sub „JH MG.” 8183-1

Sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią ul. Franciszkańska 71. 8194-1

Do sprzedania domek z oficyną ogrodem. Dowiedzieć się Zawadzka 41 m. 2. 8168-1

Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią za zgodą gospodarza. Chojny ul. Wysokiego 4 (dawniej Leśna) 8169-1

Sklep rzeźniczy do sprzedania z całkowitem urządzeniem mieszkaniem ul. Krucza 19. 8198-1

Sprzedam kredens, stół, krzesła, biurko, otomanę, szafę Piotrkowska 189 m. 9. 8102-2

A otomanę, szafę, łóżka, bielizniarkę, stół, etażerkę sprzedam zaraz Przejazd 24-3.

Sklep spożywczy do sprzedania na ul. Wólczańskiej 148

Do sprzedania duży pies nadający się do fabryki lub składu Benedykta 76 mieszk. 6

GALANTERJA

Krawaty koszule skarpetki, pończochy, fartuchy dla uczennic w dużym wyborze po przystępnej cenie poleca Marja Czempik, Główna 17 sklep. 8250-2

Pięknym łodziankom Najlepsza rada.

Pytasz mnie pani o radę, Nie szcudząc pochwał i zalet Bym wskazał (dzięki za ufność) Na bardziej wziętą z toalet. Pytasz o fason koszulki, Combinaisons i majteczek, O penioirki, staniczki I kolor modnych haleczek, O kroje bluzek i sukien Skromne i wieczorowe, Gdzie zrobić mogą na miarę, Lub sprzedać już gotowe? Wiem, że zabłysnąć chcesz lak sułtanka: Nie chodź więc, gdzie lichej tandety kąt, Lecz kupuj wszytko u

A. Cabanka
Napiórkowskiego 49

Naśladownictwo zastrzeżone. 3796-p5

Kupię maszynę do szycia nawet zepsutą Radwańska 49 m 37 8201-2

Gospodarka, młyn, tołwarki do sprzedania Biuro „Pośrednik”, Zgierz, Parzęczewska 5 8248-1

Cegielnia grant stacja, elektryka ogród, budynki z powodu choroby sprzedam za czterdzieści pięć milionów, Łódź, Rzgowska 98 8250-2

A Kredensy, garderoby, krzesła, łóżka, otomany dywanowe, szafy stoły sprzedam Sienkiewicza 59 mieszkania 21 oficyna pierwsze piętro, drugie wejście Kaliński. 8244-2

Letnisko sprzedajemy: 80 polek, 10 morg starego lasu, woda, łazienka, — 13 milionów, Zgierz, Parzęczewska 5 „Pośrednik” 8247-1

Power damski i męski sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemieński 8245-10

Interes rzeźniczy do sprzedania zaraz z powodu zmiany interesu, wiadomość Przechodziłki niana nr. 15 sklep rzeźniczy 8253-3

Sprzedam tisharmonję zagraniczną, szafę, otomanę, Rzgowska 51 — Ziółkowski. 8227-5

Sprzedam niedrog 2 bryki towarowe, 2 resorki, bryczki rolwagę, furgon. Ul. Kaledonach nr. 24 (Baluty) 8240-1

MLECZARNIA z powodu wyjazdu do sprzedania z urządzeniem, meblami i meblami wiadomość Milsza 34 w jadłodajni. 8202-2

Tokarna 2-ch metrowa potociągowa, swojej budowy do sprzedania Bazarua nr. 1 Czajkowski. 8251-5

Różne:

A kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 7941-5

Potrzedny woźnica zdolny przeżywy znający grantownie Łódź zakład pogrzebowy Przechodziłki 22. 8186-1

Wierna Rzeka

film podług powieści

Stefana Zeromskiego

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, otomanę, leżankę, łóżka, umywalnię, komodę, szafki nocne, stół, krzesła, zegar, tremo, słupki, wieszak Piotrkowska 223-3 8160-3

Wonia i wóz sprzedam Kuda Fabjanicka Saurer ul. Czarna droga u ogrodnika. 8188-7

Po zlikwidowanym magazynie wyprzedaje p. Modystkom za bezcen kapelusze (żałobne) woalki, kwiaty pióra i inne do datki Piotrkowska 154 St. Step hanowa. 8254-5

Jest do odebrania pies to X-trjer, łeb złoty, ucho przecięte Nawrot 42 I piętr. 8249-1

Cena ogłoszeń

przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zвычайnie 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 160 mk., komunikaty 200 mk., za wiersz nonparelony lub jego mię graniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, dla poszukujących pracy 10 mk., najmniejsze ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej i acja do godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedzającego zawiadomienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Fabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.